

parte, turismului și valorificării proprietăților de tratament ale apelor”(p.138)

Din cuprinsul capitolului menționăm:

a) populația activă din oraș deținea la nivelul anului 2001, cu două procente mai mult decât la nivelul județului Vâlcea și cu aproximativ 7% mai mult decât situația existentă la nivelul întregii țări;

b) populația ocupată deținea un procent ușor mai mare față de situația existentă la nivelul județului și la nivelul țării.

Autorii au surprins corect ideea conform căreia “Dezvoltarea localității este influențată, în mod deosebit, mai ales de condițiile favorabile desfășurării unor activități turistice, dar mai ales de tratament balnear pentru turiștii de toate vârstele” (p.154)

Capitolul IX analizează “Organizațiile politice și liderii acestora”. Din analiza întreprinsă rezultă că în oraș există peste opt formațiuni politice, situație asemănătoare cu cea existentă în multe orașe din România. Numărul mare de formațiuni politice îngreunează – în cele din urmă – activitățile la nivelul localității, neavând rezultate benefice în planul vieții sociale “...filialele activează public doar în preajma alegerilor și, în cazul în care nu câștigă, unele dintre ele își suspendă temporar, sine die, activitatea” (p.155).

“Primăriei și administrației locale” și respectiv “Serviciilor publice” le sunt dedicate Capitolele X și XI.

După opinia noastră, aceste două probleme puteau fi incluse într-un capitol, pentru că ambele tratează un subiect comun: serviciile.

O scurtă prezentare a personalităților din Băile Govora este realizată în Capitolul XII, iar în Capitolul XIII este întreprinsă o sinteză cu privire

la “Potențialul turistic”.

În încheierea lucrării sunt incluse o serie de imagini din trecutul localității, precum și din actualitate, al căror rol considerăm că este și acela de a completa imaginea de ansamblu asupra stațiunii.

Lucrarea prezentată – chiar dacă trebuie îmbunătățită pe anumite planuri – reprezintă un mod de analiză a realității sociale dintr-un spațiu determinat, în a cărei cunoaștere și descriere sunt și ar trebui să fie implicați studenții de la facultățile cu profil sociologic și din alte domenii care au legătură cu viața socială; astfel putând să fie continuată linia cercetărilor deschisă de D.Gusti.

Trăilă Cernescu

RODICA TOPOR, (coordonator)

Cultură. Termeni și personalități. Dicționar București, Editura Vivaldi, 2000

După cum menționează – de la bun început – coordonatoarea lucrării (Rodica Topor) “...un dicționar elaborat dintr-o perspectivă globală, teoretică...” asupra tematicii culturii este bine venit. Acest punct de vedere este susținut în urma și pe baza unei experiențe îndelungate cu generații de studenți și nu numai, care deseori au folosit derutant și contradictoriu numeroși termeni noi și vechi.

De la bun început Rodica Topor face precizarea că “... în momentul de față nu se poate vorbi de o teorie articulată a culturii în sensul deplin al cuvântului, date fiind numeroase dificultăți legate de specificitatea subiectului”.

Deci, pe baza rezultatelor reprezentative în domeniile culturii se poate trata astăzi, din perspectivă științifică, domeniul culturii. Încetățenirea termenului de culturologie prin L.White,

studiul lui B. Malinowski *A Scientific Theory of Culture* – teorie a cărei perspectivă de elaborare într-un viitor apropiat este întrevăzută și de conaționalul nostru, savantul G.Uscătescu ... sunt argumente în plus pentru dreptul la existență a teoriei culturii” (p.11)

Dicționarul cuprinde, în cele 368 de pagini, concepte și noțiuni fără a avea bineînțeles prezența unei contribuții directe la elaborarea unei asemenea teorii ...”.

Cu toate acestea, scopul urmărit este “... să redea cel puțin o parte din corpul conceptual și metodologic implicat de un asemenea obiectiv” (p.11)

Spațiul mare acordat filozofiei culturii în cuprinsul dicționarului este argumentat prin multitudinea demersurilor legate de crearea unei științe generale a culturii. Chiar dacă nu-i vizează direct pe specialiști “Lucrarea se adresează celor care ... intenționează să se familiarizeze cu principalele noțiuni, concepte, teze și teorii întâlnite în publicații și viață privind domeniul culturii, cu contribuțiile majore la definirea și elaborarea acestora”; nepropunându-și să suplinească o istorie a culturii.

În lucrare întâlnim, deopotrivă, termeni de largă circulație, precum și termeni prezenți în cultura contemporană, “... fără a insista însă asupra unor cunoștințe de ultimă oră ce presupun eforturi de noi teoretizări și distanțări - de pildă, cultura digitală” (p.12) Dicționarul cuprinde și “...termeni ce nu fac parte strictă din obiectul său dar care ajută la lămurirea unor noțiuni legate de cultură, ca de exemplu, hermeneutică, empatie”.

Din exemplele prezentate rezultă că autorii volumului s-au axat pe prezentarea unor noțiuni noi, utile pentru persoanele care consultă lucrarea. În acest sens “O atenție specială se acordă adecvării la nevoile cadrelor didactice din învățământul mediu și la cele ale

studenților și elevilor”.

“Dicționarul cuprinde circa 200 termeni, ordonați alfabetic dar concepuți pe baza unei tematici sistematizate conform cu tratarea logică a domeniului, astfel încât cititorul să poată desluși pe cât posibil mai concret conținutul termenului care i-a trezit interesul, dar și contextul în care a fost folosit”. Pentru conceptul de cultură și pentru disciplinele care abordează problematica antropologiei “... s-a preferat abordarea sistematică”.

În economia dicționarului un loc distinct a fost rezervat pentru prezentarea personalităților, “... care au avut un rol de frunte în teoria culturii sau în domenii înrudite cu aceasta, întregindu-se astfel – printr-o imagine de ansamblu – contribuția lor prezentată pe scurt ori de câte ori a fost cazul, respectiv la fiecare termen unde aportul lor este semnificativ”.

Autorii menționează că “Plecând de la premisa necesității unei mai bune cunoașteri a gânditorilor români ...” au inclus în lucrare și “... acele personalități care – deși, în cadrul preocupărilor de specialitate, nu au avut o contribuție expresă în teoria culturii – au atacat aspecte ce pot fi utile în conturarea acesteia...”

Pentru utilizatorii dicționarului este utilă precizarea autorilor care menționează că “Bibliografia personalităților cuprinde numai acele opere ce au relație cu teoria culturii; bibliografia generală se referă la enciclopedii și dicționare precum și la acei autori ce nu sunt tratați în partea dedicată personalităților”.

Structura tematică a dicționarului cuprinde 14 domenii de referință ce se constituie în tot atâtea capitole, diferite ca număr al termenilor și al paginilor rezervate, după cum urmează: 1) noțiuni preliminare: cultură (etimologia cuvântului, conținuturi semantice;

istoricul noțiunii); 2) discipline ale culturii; relații cu alte domenii; 3) noțiuni fundamentale de teoria culturii; 4) valoarea; 5) interpretări și concepții asupra culturii; 6) cultură-natură; 7) societate-cultură; 8) civilizație-cultură; 9) comunicare-difuzare culturală; 10) stabilitate și schimbare culturală; 11) național-universal în cultură; 12) tipuri și forme de cultură; 13) stil cultural; 14) cultura contemporană.

Fie, și numai parcurgerea cuprinsului prezentat și este suficient pentru a avea o imagine de ansamblu nu numai asupra domeniilor abordate ci și cu privire la concepția generală de realizare a lucrării.

În încheiere este prezentată o importantă listă bibliografică ce cuprinde lucrări ale unor autori români și străini consacrați.

Tematica abordată, termenii descriși cu multă atenție și rigurozitatea în prezentare, constituie argumente îndubitabile pentru prezența volumului în bibliotecile elevilor, școlilor și nu numai. O posibilă viitoare ediție a volumului cu noi îmbunătățiri de prezentare nu poate fi decât benefică.

Trăilă Cernescu

MARTIN HOLLIS,

Introducere în filozofia științelor sociale
București, Editura Trei, 2001

Lucrarea *Introducere în filozofia științelor sociale* de Martin Hollis (profesor de filozofie la School of Economic and Social Studies, University of East Anglia, Norwich și membru al Academiei Britanice) analizează o serie de întrebări fundamentale pentru științele sociale.

Autorul afirmă că deși „științele sociale propriu-zise sunt apanajul unor specialiști, ele nu se pot dezvolta fără a

teoretiza și deci, măcar la răstimpuri, fără a gândi filozofic. „...filozofii nu pot pretinde să fie ascultați de către specialiștii în științele sociale fără a fi interesați de realitatea vie”. (p. 10)

O dată cu apariția gândirii iluministe s-a afirmat faptul că natura este independentă indiferent dacă omul o observă sau nu, dacă construiește teorii despre ea sau dacă o interpretează într-un anumit fel. De aceea, pentru a se obține o cunoaștere corectă, adevărată, rațiunea umană ar trebui să lase la o parte orice prejudecată și să se bazeze numai pe ceea ce descoperă în natură.

Dacă natura poate fi studiată printr-o metodă rațională pentru a descoperi o ordine rațională în univers, atunci același lucru s-ar putea face și în cazul naturii umane și a societății. „Această grandioasă încercare de a descoperi toate secretele naturii, inclusiv acelea ale umanității este cunoscută ca Proiectul iluminist”. (p. 12)

Acest model ideal a întâmpinat totuși dificultăți, iar autorul a încercat să prezinte, în această lucrare, câteva unghiuri din care poate fi privită realitatea socială și indivizii. Există două moduri de a vedea realitatea socială din perspectiva relației dintre structură și acțiune.

Un prim punct de vedere este Holismul care explică „acțiunea prin raportarea la mișcarea ce are loc într-o structură socială cuprinzătoare” (p.13). Structura socială, prin forțele și relațiile dinăuntru său, determină acțiunile indivizilor. Acest punct de vedere este ilustrat de autor prin prezentarea Prefeței lui Karl Marx la lucrarea „Contribuții la critica economiei politice”.

Un punct de vedere total opus este Individualismul, în cadrul căruia se afirmă că structura socială este rezultatul acțiunii indivizilor. Acest al doilea punct de vedere a fost ilustrat de Martin Hollis prin fragmente din lucrările lui John Stuart Mill: „Despre libertate” și „Sistem